

Toelichting op de vrijgestelde beleggingsinstelling (VBI)

VBI aantrekkelijk voor vermogende DGA

Ewoud de Ruiter

Een vrijgestelde beleggingsinstelling (VBI) is een NV of fonds voor gemene rekening, die vrijgesteld is van belastingheffing op grond van artikel 6a Wet VPB 1969. Een VBI kan een mooie investering opleveren voor vermogende DGA's.

Afhankelijk van het belang dat iemand bezit, wordt een belegging in een VBI in box 1 (zal niet vaak voorkomen), box 2 (bij belangen groter dan 5%) of in box 3 opgenomen. Een VBI is een instelling als bedoeld in de Wet financieel toezicht (Wft). Dit betekent dat de VBI onder de Wet op het financieel toezicht valt en aan de in de Wft gestelde voorwaarden moet voldoen.

Aandeelhouders- en beleggingseis

Een VBI moet minimaal 2 aandeelhouders hebben en de aandeelhouder met het grootste belang mag maximaal 90% van de aandelen bezitten. Als aandeelhouders kwalificeren de meerderjarige kinderen van de DGA en zijn echtgenote, als ze niet in gemeenschap van goederen zijn gehuwd. Beleggen mag slechts in door de Wft bepaalde beleggingen. Denk hierbij onder andere aan: effecten, opties, derivatencontracten en deposito's. Rechtstreeks beleggen in onroerend goed of (hypothecaire) leningen is niet toegestaan. De eigen woning van de DGA financieren behoort dus niet tot de mogelijkheden. Bij het beleggingsbeleid moet rekening worden gehouden met voldoende risicospreiding in de beleggingen.

Dividendbelasting

In beginsel hoeft een VBI geen dividendbelasting in te houden op eventuele dividenduitkeringen aan haar aandeelhouders. De VBI is vrijgesteld van belastingheffing. Voor zover er dividendbelasting is ingehouden op de dividenduitkeringen van haar beleggingen, kan zij die – evenals ingehouden buitenlandse bronbelastingen – niet verrekenen. Bij het kiezen van de beleggingen van de VBI moet hiermee rekening worden gehouden.

– niet verrekenen. Bij het kiezen van de beleggingen van de VBI moet hiermee rekening worden gehouden.

Verwerking in de aangifte IB

In box 2 is over een fictief rendement van 4% belasting verschuldigd over de waarde in het economische verkeer van de VBI. Per saldo is 1% belasting verschuldigd, zo is dit geregeld in artikel 4.14 Wet IB 2001. Voor DGA's die een kasgeld-BV bezitten na de verkoop van hun onderneming, kan het voordelig zijn om de kasgeld-BV om te zetten in een VBI. Op de waarde van de aandelen rust een aanmerkelijkbelangclaim van 25%, voor zover de aandelen meer waard zijn dan de fiscale kostprijs. Om te voorkomen dat nogmaals belasting verschuldigd is bij een dividenduitkering, mag die worden verrekend voor zover er in dat jaar al rekening is gehouden met het fictieve rendement en de daarover verschuldigde belasting. Wordt in een jaar geen dividend uitgekeerd of minder uitgekeerd dan genoten is als fictief rendement, dan mag de kostprijs van het aanmerkelijk belang worden verhoogd met het bedrag van het fictieve rendement. Zo wordt dubbele belastingheffing in de toekomst voorkomen. Omdat het werkelijke rendement uiteindelijk tegen 25% wordt belast, ligt het omslagpunt tussen beleggen in privé of de VBI bij een rendement van 4,8%. Bij een hoger rendement is beleggen in privé aantrekkelijker.

Buitenlandse laagbelaste beleggingsfondsen

Oorspronkelijk hebben landen als Luxemburg en Curaçao vanuit het verleden een grote aantrekkingskracht op be-

leggende DGA's om hun vermogen fiscaal vriendelijk te beleggen. Een VBI is voor de belastingheffing vergelijkbaar met een naar een zero tax haven geëmigereerde beleggings-BV.

Opzetten VBI

Een VBI kan worden opgezet door een verder lege BV om te vormen tot een NV. Als aan de aandeelhouderseisen is voldaan, kan een beschikking tot rangschikking als VBI worden aangevraagd. Op grond van een toezegging van de staatssecretaris van Financiën is het ook mogelijk om een gedeelte van het vermogen van een bestaande BV fiscaal geruisloos af te splitsen naar een kasgeld-NV en daarin nieuwe aandeelhouders toe te laten treden. Een DGA met overtollige liquiditeiten kan deze in zijn holding beleggen, waarbij er vennootschapsbelasting verschuldigd is over de opbrengsten. Door een gedeelte van het vermogen af te splitsen, kan dit fiscaal vriendelijker worden belegd. Voldoet een VBI niet meer aan de voorwaarden, dan raakt zij haar status met terugwerkende kracht kwijt naar het begin van het fiscale jaar. Kortom, de VBI vormt voor de DGA een mooie belegging. Afhankelijk van de beleggingshorizon en het verwachte rendement kan het interessant zijn de afrekening in box 2 uit te stellen en daarmee niet te kiezen voor beleggen in box 3. **An**

Mr. E. de Ruiter is als belastingadviseur werkzaam bij 3RRR Belastingadviseurs BV te Utrecht.